

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Alertă publică: opriți atacurile împotriva societății civile din Republica Moldova!

mihaela cibotaru · Friday, October 23rd, 2020

Societatea civilă, reprezentată de către Platforma Națională a Societății Civile din Parteneriatul Estic, precum și alte organizații, în manifestările de atacuri fizice precedente la adresa organizațiilor non-guvernamentale, partenerilor de dezvoltare și democrației, lansate de către deputatul Bogdan ȚIRDEA.

Deputatul socialist Bogdan ȚIRDEA a declarat la 21 octombrie 2020 cel mai dur, complex și asumat atac frontal lansat de un politician moldovean la adresa Constituției Republicii Moldova, la adresa drepturilor și a libertăților fundamentale ale cetățenilor români și la adresa modernizării statului nostru după modelul european.

Atacul discreditează, pe bază de falsuri și acuzații defamante, societatea civilă în ansamblul ei, dintre care șinta predilectă au fost organizațiile care lucrează cu precădere în domeniul apărării drepturilor omului, al reformei justiției, al combaterii corupției, al libertății presei, al reformelor pro-europene, al reformelor în domeniul social și medical.

Atacul copiază tehniciile de dezinformare și de discreditare a adversarului specific regimurilor totalitare:

1. **Portretizarea adversarului ca un dușman al poporului și al Republicii Moldova:** Bogdan ȚIRDEA susține în mod fals și definitiv că societatea civilă acuzaționează că „o armată finanțată din exterior”, care „se implică în anumite rezerve bănești informaționale”, care „lucrează pentru anumiți donatori contra interesului național”, în timp ce „declară” că luptă pentru „democratizare, monitorizare, drepturile omului”.
2. **Cultivarea fricii, a neîncrederii, a resentimentelor în adversarul public, definit ca societatea civilă:** Bogdan ȚIRDEA afirmă în mod fals și manipulator că societatea civilă controlează statul moldovean.
3. **Cultivarea urii față de societatea civilă în viziunea acestora, manipulând fizicii scrupule săracia cu care se confruntă Republica Moldova:** Tot discursul public al lui Bogdan ȚIRDEA merge în direcția aceasta, dar cu predilecție manipularea datelor financiare și comparațiile eronate și răsunătoare cu bugetele instituțiilor publice au ca obiectiv obținerea acestui rezultat.
4. **Compromiterea societății civile și a liderilor săi de opinie, prin transferarea acestora unor atribute de imagine și scandaluri care au decredibilizat clasa politică:** corupția, oligarhia, furtul miliardului de euro – în care justiția încă nu a făcut lumină, permisând politicienilor să

fac? ei ce „rechizitorii” vor adversarilor lor, prin declara?ii publice.

5. **Compromiterea partenerilor de dezvoltare, atât ??ri care sus?in democratizarea Republicii Moldova, cât ?i Uniunea European?, cu care ?ara noastr? are de fapt un Acord de Asociere, care prevede explicit dezvoltarea societ??ii civile ?i a colabor?rii dintre stat ?i sectorul neguvernamental, ca elemente pentru construirea ?i consolidarea statului de drept.**
6. **Preten?ia c? afirma?iile sale calomniatoare sunt de fapt rezultatul unei cercet?ri ?tiin?ifice, acoperitoare, pentru a preveni astfel critica fundamentat? a dezinform?rilor, a manipul?rii datelor, a reinterpret?rii într-o cheie fals? a realit??ii.** Dincolo de cifrele ?i informa?iile false vehiculate despre ONG-urile atacate pentru sus?inerea tezelor sale ?i de?i pretinde c? a f?cut un studiu cu privire la societatea civil? din Republica Moldova, deputatul Bogdan ?ÎRDEA nu a f?cut nicio referire la a?a-zisele „funda?ii de caritate” ale politicienilor, care se implic? în campaniile electorale ale acestora. Chiar ?i so?ia pre?edintelui Igor DODON are o astfel de funda?ie ?i este greu de crezut c? o cercetare ?tiin?ific? serioas? putea s? o ignore.
7. **Promisiunea c? nu este o ie?ire punctual?, ci c? va continua atacurile, ceea ce denot? o campanie complex? ?i orchestrat?, care urm?re?te probabil sl?birea ?i chiar distrugerea societ??ii civile.**
8. **Lansarea a?a-zisei c?r?i printr-o conferin?? de pres? în plin? campanie electoral?, cu pu?ine zile înainte de alegerile preziden?iale, joac? ?i rolul unei diversiuni, pentru a distraje aten?ia public? de la recentele investiga?ii ap?rute în mass-media despre pre?edintele Igor DODON ?i pentru a atrage societatea civil? în lupta politic?, în pofida voin?ei ei.**

Noi, semnatarii acestei alerte publice, atragem aten?ia întregii societ??i din Republica Moldova ?i partenerilor externi ai ??rii noastre c? **atacul deputatului Bogdan ?ÎRDEA nu este doar un simplu exerci?iu oratoric de inspira?ie totalitar?, ci este un atac la adresa Constitu?iei Republicii Moldova, a cadrului legal din Moldova, a ordinii de drept, a drepturilor ?i libert??ilor fundamentale ale cet??enilor moldoveni**, deoarece:

1. Organiza?ile societ??ii civile se constituie pe baza drepturilor fundamentale ale cet??enilor la opinie, liber? expresie, asociere, care sunt garantate de Constitu?ia Republicii Moldova. Orice cet??ean are dreptul s? se implice în orice cauz? dore?te. Orice cet??ean are dreptul s? ac?ioneze, s? critice, s? monitorizeze statul. Statul nu este deasupra cet??enilor, iar ace?tia au dreptul s? se constituie în organiza?ii, pentru a putea ac?iona profesionist ?i eficient.
2. Organiza?ile societ??ii civile sunt obligate s? respecte un cadru legal, iar dac? exist? abateri de la acest cadru, institu?ile statului au puterea ?i trebuie s? ac?ioneze pentru a se asigura c? legea este respectat?. R?spunderea este individual? ?i nu colectiv?, potrivit legii.
3. Organiza?ile societ??ii civile vin s? completeze munca ?i expertiza statului, în domeniile în care acesta are nevoie, pentru a asigura servicii mai bune cet??enilor s?i.
4. Organiza?ile societ??ii civile au jucat un rol cheie în ap?rarea drepturilor omului, reformarea justi?iei, democratizarea Republicii Moldova, pentru a se aprobia de Uniunea European?, conform voin?ei majorit??ii popula?iei acestei ??ri. Dac? reformele democratice nu au mers atât de repede pe cât ar fi avut nevoie cet??enii Moldovei, pentru a ie?i din s?r?cie ?i nesiguran?a zilei de mâine, este din cauza înc?p??ânr?ii cu care clasa politic? le-a tergiversat.
5. Organiza?ile societ??ii civile primesc finan?are extern? pentru promovarea democra?iei ?i a drepturilor omului cât? vreme aceste domenii sunt insuficient func?ionale în Republica Moldova. Odăt? ce Republica Moldova va fi o democra?ie func?ional?, donatorii externi î?i vor reduce finan?area pentru aceste domenii, a?a cum s-a întâmplat ?i în alte state care au f?cut tranzi?ia de la totalitarism la democra?ie. Deci, politicienii care se opun democratiz?rii Republicii Moldova sunt cei care transmit donatorilor c? este nevoie s? continue s? sprijine procesul ?i societatea

civil?.

6. Societatea civil? este o condi?ie necesar? a unei democra?ii, oriunde în lume. Dac? cet??enii nu pot s? se constituie în asocia?ii ?i s? lupte pentru temele care îi preocupa?, atunci în acea ?ar? nu exist? democra?ie.
7. Banii atra?i de societatea civil? de la donatori au compensat de fapt goluri de finan?are pe care bugetul public atât de redus al Republicii Moldova nu ar fi putut s? le acopere, permis?ând ??rii noastre s? aib? acces la expertiz?, servicii, proiecte, care altfel nu ar fi fost posibile. În plus, ONG-urile au direc?ionat o parte din ace?ti bani veni?i de la finan?atori c?tre bugetul de stat, pl?tind taxe, ?i au creat locuri de munc?.
8. Acordul de Asociere Republica Moldova-Uniunea European? prevede în mod explicit nevoia de consolidare a societ??ii civile. Parteneriatul Estic, din care Republica Moldova face parte, de asemenea cuprinde mecanisme de dezvoltare a societ??ii civile în regiune. Deci statul a asumat obliga?ii interna?ionale pentru a respecta ?i permite dezvoltarea societ??ii civile.

În aceste condi?ii, semnatarii acestei alerte publice:

- **Solicit? Parlamentului, Guvernului, Pre?edintelui Republicii Moldova, Igor DODON, PSRM ?i altor politicieni s? se distan?eze ?i s? se dezic? de manipul?riile lansate de deputatul PSRM Bogdan ?ÎRDEA ?i s? nu le încurajeze sau s? le preia. Dat fiind rolul s?u în stat, pozi?ia pe care pre?edintele Igor DODON o adopt? este esen?ial? pentru a transmite public dac? domnia sa respect? sau nu Constitu?ia ?i legile din Republica Moldova. Având în vedere c? a promovat lansarea a?a-zisei c?r?i a lui Bogdan ?ÎRDEA, o clarificare a pozi?iei sale este cu atât mai necesar?.**
- **Solicit? clasei politice s? opreas? atacurile ?i def?im?riile împotriva societ??ii civile. Nu ONG-urile ?in Republica Moldova în s?r?cie ?i sub-dezvoltare, ci tocmai cei care se opun democratiz?rii, reformei justi?iei, luptei cu corup?ia, respect?rii drepturilor ?i libert??ilor individuale!**
- **Solicit? deputatului PSRM Bogdan ?ÎRDEA s? opreas? aceast? campanie de def?imare ?i s? retrag? a?a-zis? carte de pe pia??, deoarece con?ine ?i promoveaz? falsuri informa?ionale, def?im?ri, manipul?ri. Solicit?m deputatului PSRM Bogdan ?ÎRDEA s? dezmint? falsurile pe care le-a r?spândit la conferin?a de pres? din 21 octombrie 2020.**
- **Solicit? presei s? verifice cu aten?ie declara?iile politicienilor care atac? societatea civil?, cu atât mai mult cu cât suntem în campanie electoral?, iar lupta pare s? se fi mutat pe t?râmul libert??ilor fundamentale. Odată ce libertatea de asociere este limitat? de politicieni, pe motiv c? ei ap?r? interesul na?ional ?i statul, toate celelalte libert??i sunt în pericol, inclusiv libertatea presei.**

Semnatari:

- Toate organiza?iile membre ale Platformei Na?ionale a Forumului Societ??ii Civile din Parteneriatul Estic (92 organiza?ii):

Alte organiza?ii:

- Amnesty International Moldova
- Asocia?ia Reporterilor de Investiga?ie ?i Securitate Editorial? „RISE Moldova”
- AO „Media Alternativa”
- Institutul de istorie oral? din Moldova (IIOM)
- Mold-Street.com
- Ambasada Drepturilor Omului
- Moldova.org
- Centrul de Analiz? ?i Prevenire a Corup?iei
- IM Swedish Development Partner
- ”Partnership for Every Child” („Parteneriate pentru Fiecare Copil”)(**vede?i anexa**)

Lista semnatarilor este deschis?. Pentru a semna alerta public?, v? rug?m s? scrie?i la veronica.jantoan@eap-csf.md.

Platforma Na?ional? a Forumului Societ??ii Civile din Parteneriatul Estic a fost creat? în anul 2011 ?i în acest moment are 92 de organiza?ii membre, 7 dintre acestea constituind organiza?ii-umbrel? pentru alte 255 de organiza?ii. Misiunea Platformei este consolidarea procesului de integrare european? ?i de dezvoltare democratic? a Republicii Moldova, de a contribui la procesul de advocacy ?i monitorizare pentru implementarea Acordului de Asociere dintre RM-UE ?i alte documente relevante ce se refer? la Parteneriatul Estic ?i rela?ia RM-UE. Mai multe detalii despre Platform? pute?i g?si la: www.eap-csf.md.

Apelul public în limba român? este disponibil? **AICI**.

Apelul public în limba englez? este disponibil? **AICI**.

Apelul public în limba rus? este disponibil? **AICI**.

????????????? ??????: ?????????? ??????? ?? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????

????????????? ???????, ?????????????? ?????????????? ?????????????? ?????????????? ?????????????? ??????????
 ??????????? ???????????, ? ????? ?????? ?????? ??????????????, ?????????? ?????????????? ??????????????
 ??????????? ?????????????????? ??????? ? ????? ?????????????????? ?????????? ?????????????????? ??????????????,
 ?????????? ?? ??????? ? ??????????, ?????????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????.

21 ??????? 2020 ?. ?????????? ??????? ? ???????-????????? ?????? ?????, ?????? ???????, ??????
 ??????? ??????, ?????????????????? ??????? ?????? ?? ?????????????? ??????????????
 ???????, ??????? ?????? ? ?????? ??????? ??????? ??????, ? ?????? ?????????????? ???????
 ??????????? ? ?????????????? ?????????? ???????.

?????? ??????? ?? ?????? ? ?????? ?????????? ?????????????? ?????????????????? ??????????????

????????? ? ?????????? ?????? ????????????, ?????? ?????????? ? ?????? ?????? ???
 ????????, ?????? ???????, ?????? ? ????????????, ?????? ??????, ? ?????? ? ????????????
 ?????????????? ?????? ? ?????????????? ?????? ?????????? ? ?????????????? ?????.

????????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????????????, ?????????????? ??? ??????????????
 ??????, ?????? ?????????? ??? ?????????? ??????????

1. ?????????????? ?????????? ? ?????? ?????? ? ?????????? ??????: ?????? ???
 ??? ? ?????????????? ????????, ?? ? ?????????? ?????? ??????? ???? «?????,
 ?????????????? ?????», ?????? «????????? ? ?????????? ?????????????? ??????»,
 «????????? ? ?????????? ?????????? ?????? ?????? ?????????? ??????», ?, ? ?? ??
 ???, «?????????», ??? ?????? ?? «????????????? ?????, ?????????? ?????? ??????».
2. ?????????????? ??????, ?????????? ? ?????????? ? ?????????????? ??????, ??????????????
 ??? ?????????? ??????: ?????? ??? ?????? ?????? ?????????????? ????????, ??????????,
 ??? ?????????? ?????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????.
3. ?????????????? ?????? ? ?????????? ? ?????????????? ?????? ? ?????????? ?????? ? ??????????, ??
 ?????? ?????????? ?????? ?????????????? ?????? ? ???????, ? ?????? ??????????
 ?????????? ??????: ??? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????????????? ? ??? ?????,
 ?? ?????????? ?????? ??????, ?????? ? ?????????? ?????? ?????????? ? ??????????
 ?????????????? ?????? ?????? ?? ?????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????????.
4. ?????????? ?????? ?????????? ? ?????? ? ?????????? ?????????? ??????, ??????????
 ?????? ?????????? ?????? ? ?????? ? ??????????, ?????? ?????????????? ??????????
 ??????: ????????, ????????, ?????? ?????? ??? – ?? ?????? ?????????? ??? ? ?????? ???,
 ?????? ?????? «?????» ?? ?????? ?????????? ?????? ?????????? ?????, ?????????? ??????
 ???????.
5. ?????????? ?????? ?? ??????, ? ?????, ?????????????? ?????????????? ??????????????
 ?????????? ?????? ? ?????????? ???, ? ?????? ??? ?????? ?????? ?????????? ?????????? ??
 ??????????, ?????? ?????? ?????? ?????????????? ?????? ?????????? ?????? ? ??????????????
 ?????? ?????????? ? ?????????????? ?????? ??????, ? ?????? ?????? ?????? ?????? ?
 ?????????? ?????? ??????.
6. ?????????? ?? ??, ??? ??? ?????????????? ?????????????? ?? ?????? ??? ?????? ??????
 ?????????? ?????????? ?????? ?????????? ??????, ? ??, ??? ? ??????????????
 ?????????? ?????? ?????????? ?????????? ?????????????? ?????????? ??????, ?
 ?????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????. ?????? ?????????????? ??????
 ?????????? ? ?????? ? ?????????????? ??????, ?????????? ?????? ?????????? ??
 ?????????? ?????? ?????? ? ?????? ?? ?????? ?????? ? ?????????? ?????????? ?
 ?????????? ?????? ?????? ??????, ?????? ?????? ?????? ?? ??? ? ?????? ??? ?
 ?????????? «????????????? ?????? ?????» ???????, ?????????? ? ?? ?????????? ?????? .?
 ??? ?????? ?????? ?????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????, ? ?????? ?????? ???, ??
 ?????????? ?????? ?????????? ?????? ?? ?????? ?????? ?????? ???.
7. ???????, ?? ?????????? ?? ?????? ?????????? ?????? ? ?? ? ?????????? ???????,
 ???????? ?? ?????????? ? ?????? ?????????????? ?????, ??????, ???, ?? ???
 ??????????, ?????? ?????? ?????????? ? ?????? ?????? ??? ?????? ?????? ??????????
 ???????.
8. ?????????? ??? ?????????? ?????? ? ?????? ?????-????????? ? ?????? ??????
 ?????????? ??????, ??????????, ?? ?????? ?????? ??? ?? ?????????? ?????? ??????,
 ?????? ??????, ?????????? ?????? ?????? ?????????? ?????? ?? ?????? ??????????
 ?????????? ? ?? ? ?????????? ?????? ?????? ? ? ?????? ?????????? ?????????? ?????? ?

????????????? ??????, ?????? ??? ??????.

? ????? ??????????, ?????????????, ?????????????? ??? ????? ?????????????? ??????:

- ?????????? ??????????, ??????????????, ?????????? ?????????? ?????????? ?????? ??????,
???? ? ?????? ?????????????? ????, ?????????????????? ? ?????????? ?? ???????????,
????????? ?????????? ????, ?????????? ????, ? ?????? ?? ?????????????? ? ?? ??????????
?????. ???????? ???, ?????????? ? ???????????, ?????????? ?? ???????? ???
????????? ???????? ??? ?????????? ?????????????? ?????????? ?? ??????????? ? ??????
????????? ????????. ?????????? ?????????? ?????????? ???, ?????? ?????? ?????? ??????????
????? ???????? ? ?????? ???, ??? ?? ?????????????? ?????????? ??? ?????????? ???
????? ??????.
  - ?????????? ?????????????? ????, ?????????????? ?????????? ? ???????, ?????????????? ??????
????????????? ??????. ?????? ? ?????? ?????? ?????????? ?????????????? ??????????
????????? ?? ?????????? ???, ? ???, ??? ?????????? ?????? ???????????????, ???????
??????, ?????? ? ???????????, ?????????? ??? ? ?????? ?????????!
  - ??????, ????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????????? ??? ? ???????? ?? ??????????????
??? ? ?????? ??? ?????????? ???, ? ??????, ?????????? ??? ?????????? ?? ??????????
?????, ?????? ? ???????????. ?????????? ?????????? ??? ?????? ?????? ?????? ??????????
????????????? ?????? ????, ???????? ?? ?????????? ?? ??????-????????? ?? 21
????? 2020 ???.
  - ?????? ??? ?????????? ?????????? ?????????? ??????????, ?????? ?????????????? ????????
?????????? ????????, ??? ?????, ??? ?? ?????????? ? ?????????? ???????, ? ??????,
?????, ?????????????? ? ?????????? ?????????????? ??????. ??? ?????? ??????????
?????????? ?????? ?????????? ?? ?????? ?????????? ?????????? ??? ??????, ??? ?????? ??????
?????????? ?????? ?????????? ? ?????????? ?????????? ?? ?????? ?????????? ??????????, ??? ?????? ??????
?????????? ?????? ?????????? ? ???????????, ??? ?????????? ?????? ?????????? ?????????? ? ??????????, ?
??? ?????? ??????? ???????.

?????????:

????? ?????????????? – ??????? ?????????????? ?????????? ?????? ?????????????? ?????????? ?????????????? ?????????? ?????????????? (92 ?????????????): <https://www.eap-csf.md/membrii-eap-moldova/>

?????? ?????:

- Amnesty International Moldova
  - ?????????? ??????????-????????????????? ?????????? ?????????? “RISE Moldova”
  - ?? “Media Alternativa”
  - ??????? ?????? ?????? ?????? (IOM)
  - Mold-Street.com
  - ?????????? ??? ??????
  - Moldova.org
  - Centrul de Analiz? ?i Prevenire a Corup?iei
  - IM Swedish Development Partner
  - ”Partnership for Every Child” („Parteneriat pentru Fiecare Copil”

?????? ??????? ??????????? ??????. ????? ?????????? ?????????????? ??????, ??????????,
?????? ?? ????? janton.veronica@gmail.com.

????????????? ? ?????????? ? ?????? ?????????????? ? ?????????? ? ?????????? ? ?????????? ? ?????????? ? ?????? ? 2011 ??? ? ?? ? ?????? ? ?????? ? ?????????????? 92 ??????????????, 7 ?? ? ????????

????????? ?????????? ??????????????? ??? 255 ?????? ??????????. ?????? ??????????
????????????? ? ?????????? ?????? ?????????? ?????????? ? ??????????????????
????????? ?????????? ???????, ?????????? ?????? ?????????? ? ?????????? ? ?????????????? ???
????????? ?????????? ?? ?????????? ?????? ??-?? ? ?????? ??????????, ??????????
????????? ?????????? ? ?????????? ??-?? ?????? ?????????? ?????????? ? ?????????? ??
????? ?????? ?? ??????: <https://www.eap-csf.md/ru/>.

????????? ?????? ??????????????: <https://www.eap-csf.md/ru/kontakt/>

This entry was posted on Friday, October 23rd, 2020 at 11:34 am and is filed under [Nout??i](#). You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.